
Kapitola 13: **Scénické umění v Brně**

Kapitola 13: Scénické umění v Brně

13.1 Hlavní aktéři scénického umění v Brně

Rozsáhlá oblast scénického umění patří do samotného jádra kreativních a kulturních odvětví. Studie Institutu umění přináší jeden z mnoha způsobů uchopení tohoto odvětví a to jako svobodnou tvorbu autorů, skladatelů a textařů, herců a tanečníků, režisérů a scénografů. Mezi klíčové aktivity tedy patří vyjádření této tvorby formou interpretace, produkce nebo reprodukce, představení nebo prezentace (včetně turné a festivalů), a to v různých oborech i žánrech. V tomto mapování se tedy jednalo především o nejčastější oblasti v tzv. performing arts: divadlo, tanec, performance a to v podobě institucí, spolků, klubů, festivalů, souborů.

Místa a scény, kde se divadelní umělci prezentují, mají v ČR různorodý charakter a širokou síť. V oblasti divadla se jedná často o příspěvkové organizace, které mohou mít strukturu jednosouborových i vicesouborových organizací v jedné, či několika budovách.

Během 21. století dochází k významným proměnám tohoto sektoru. Klesá jeho finanční podpora ze státního rozpočtu a to i přes to, že zpracovávané studie ekonomického dopadu ukazují, že formou multiplikačních efektů, které činnost scénického umění do ekonomicky generuje, často překonají výši dotace. Organizace jsou nucené přistupovat k otázkám financování mnohem proaktivněji. Ačkoliv kooperace státního a soukromého odvětví je v otázkách fundraisingu téměř nezbytná, v ČR pro ní nejsou vytvořeny ideální podmínky (např. daňové asigance).

divák

Za nejdůležitějšího aktéra na poli scénického umění byl zástupci scénického umění v Brně označen **divák, který zde vystupuje jako zákazník, odběratel**. Pokud divák neexistuje, není důvod, aby divadelní a scénická představení vznikala. Přestože je Brno velkou spádovou oblastí, největší část publika tvoří diváci brněnští. Brněnská divadla však hrají také pro diváky v jiných městech České republiky.

divadla zřizovaná

Zřizovanými divadly jsou myšlena **nezisková divadla zřizovaná městem, krajem či státem či takzvané příspěvkové organizace**. Jednotlivé subjekty zřizované scény se od sebe ale výrazně liší, a to například zaměřením svého repertoáru, velikostí nebo počtem zaměstnanců. Mezi další rozdíly mezi divadly zřizované scény patří i různý přístup zřizovatele k jejich financování. **Městské divadlo Brno a Národní divadlo Brno** získávají v souvislosti s velikostí divadla a větším počtem zaměstnanců **větší finanční pozornost a podporu**.

divadla soukromá

Soukromými divadly rozumíme **divadla zřízená soukromým subjektem za účelem dosažení zisku**, která mají obchodní právní formu (nejčastěji jde o společnosti s ručením omezeným).

divadla nezřizovaná

Nezisková nezřizovaná divadla se **vyznačují svojí nekomerčností**, a to spíše ve smyslu vize než ve smyslu bránění se zisku. Jsou to **divadla nezávislá a většinou experimentální**. Jejich primárním cílem není se touto činností uživit, ale především fungovat na umělecké a lidskoprávní motivaci. Nezřizovaná divadla jsou charakteristická také menším počtem představení než ostatní soukromá nebo zřizovaná divadla. Divadlo Líšeň hraje představení 5–15krát do měsíce, Divadlo Feste vystupuje zhruba 7krát za měsíc. Neziskové neboli také nezávislé subjekty nechtějí dělat divadlo „za každou cenu“,

především nechtějí být ve své tvorbě omezováni. Nezisková sféra většinou nedisponuje vlastní budovou ani jiným prostorem, souborem ani dalšími divadelními profesemi typu dramaturg, produkce, inspicient. Všechny potřebné činnosti zastávají sami tvůrci.

Pro pohybová a taneční uskupení platí stejné zákonitosti jako pro nezřizovanou scénu a týkají se jich stejné problémy. Velkou výhodou tanečního a pohybového divadla je **jazyková bezbariérovost** – takováto divadelní představení jsou pak ideální pro zahraniční spolupráci. Taneční divadla však vnímají svoji situaci jako náročnější oproti jiným divadelním souborům, a to hlavně vzhledem k menšímu zájmu diváků. Tyto soubory fungují často na základě činností studentů a nadšenců, s větším počtem profesionálů spolupracuje jen taneční soubor Ondráš, ale i ten je složen částečně z amatérských členů, které považuje za klíčové. Jedná se tedy o soubory, které sdružují nejen určitou zájmovou skupinu diváků, ale sdružují také podobné skupiny lidí v rámci své vlastní činnosti. Tato uskupení mají **velký význam, co se týče komunitního stylu života a sdružování**.

pohybová a taneční
divadla

V některých případech (Divadlo Líšeň, Divadlo Feste) se z diváků rekrutují dobrovolníci, kteří s chodem divadla částečně pomáhají (například s prodejem lístků nebo s propagací divadla šířením programu na sociálních sítích a tak podobně).

dobrovolníci

Role odborných škol je v oblasti scénických umění nezastupitelná. Školy vystupují na poli scénických umění jako dodavatelé i jako odběratelé. Jedná se například o **Konzervatoř Brno a Janáčkovu akademii múzických umění v Brně nebo základní umělecké školy**. Tato zařízení spolupracují se zřizovanou i nezřizovanou scénou, mají vliv na diváckou základnu a jsou významným prvkem scénického dění v Brně. Více o vztahu se vzdělávacími institucemi v Kapitole 13.4.

školy

Odběrateli scénických umění jsou především **kulturní akce, festivaly a jiná divadla**, která nakupují představení brněnských divadel, a to v rámci města, mimo něj či v zahraničí. Mezi další odběratele patří školy v různých úrovních vzdělávání, někdy i firmy, které si zakoupí soukromé představení.

odběratelé

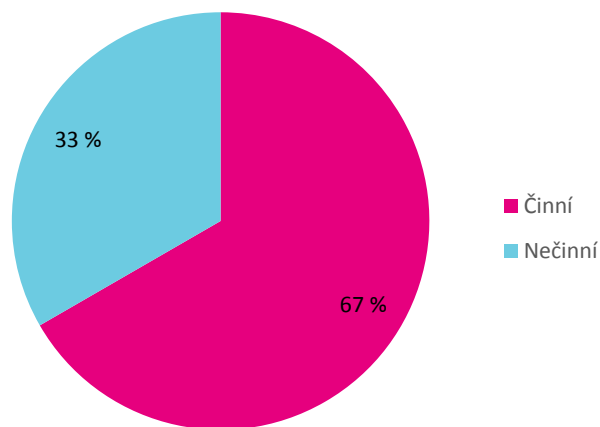
Přestože je Brno obrovskou spádovou oblastí, největší část publika tvoří diváci brněnští. Brněnská divadla hrají také pro diváky v jiných městech České republiky a některá i v zahraničí – to je devíza zejména Národního divadla Brno a Městského divadla Brno. Vyvážet představení do blízkého zahraničí se však daří i jiným divadlům (zřizovaným i nezřizovaným) – například Divadlu Husa na provázku, Divadlu Líšeň či Divadlu Feste.

13.2 Spolupráce se zahraničím

Jak ukazuje o, dvě třetiny respondentů uvedly, že v rámci své činnosti působí i v zahraničí. Pro 58 % dotazovaných se s ohledem na jejich celkovou činnost jedná o působení v rozmezí 10–20 %.

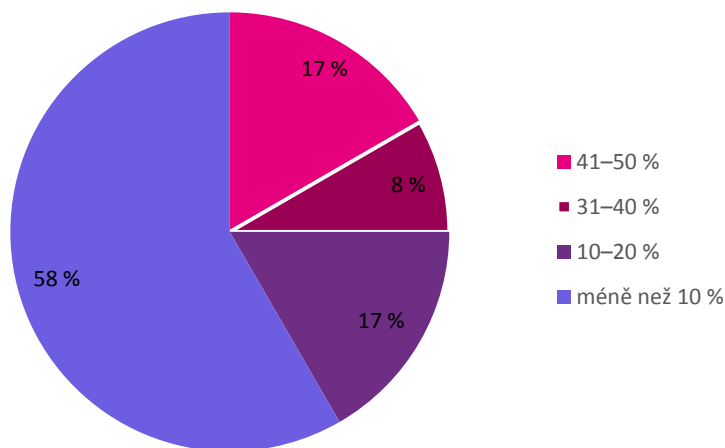
Graf 13.1 Podíl subjektů scénického umění působících v zahraničí

Otázka: „Jste činní i mimo ČR? Vyvážíte své služby, produkty nebo účinkujete i v zahraničí?“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

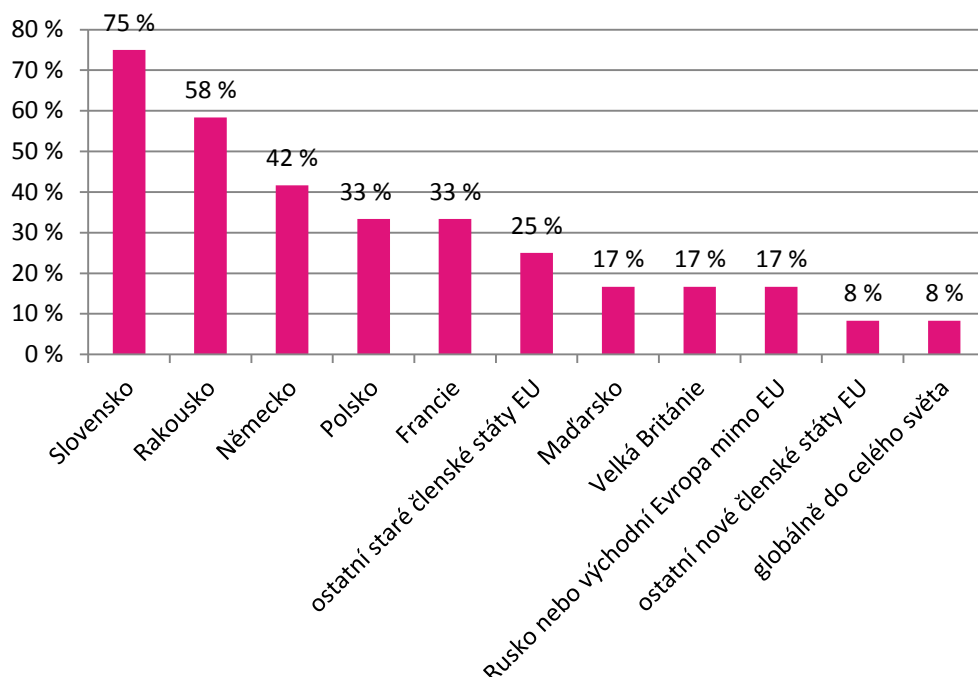

Graf 13.2 Míra činnosti v zahraničí mezi subjekty scénického umění, které tam působí

Otázka: „Označte procentuální podíl vaší činnosti v (produkce do) zahraničí.“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

Graf 13.3 Činnosti v zahraničí mezi subjekty scénického umění, které tam působí
Otázka: „Označte, do kterého regionu exportujete / kde působíte.“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

13.3 Kvantitativní analýza

Odvětví scénických umění zahrnuje divadla, divadelní spolky, taneční soubory a jiná podobná uskupení. Jedná se tedy o subjekty, které mají uvedenou svoji činnost pod kódy uvedenými níže v Tabulce 13.1. Výsledkem mapování oblasti scénických umění je databáze, jež čítá 71 subjektů v oficiální části a 45 subjektů přidružených k databázi díky takzvanému snowball samplingu – k prosinci 2013 je tedy evidováno **116 subjektů**. Největším úskalím mapování v oblasti scénických umění jsou neoficiální divadelní uskupení a spolky, které vznikají i zanikají průběžně (například s generacemi absolventů uměleckých škol).

Tabulka 13.1 CZ-NACE scénických umění

Kód CZ-NACE	Název
90.01	Scénická umění
90.02	Podpůrné činnosti pro scénická umění
90.04	Provozování kulturních zařízení

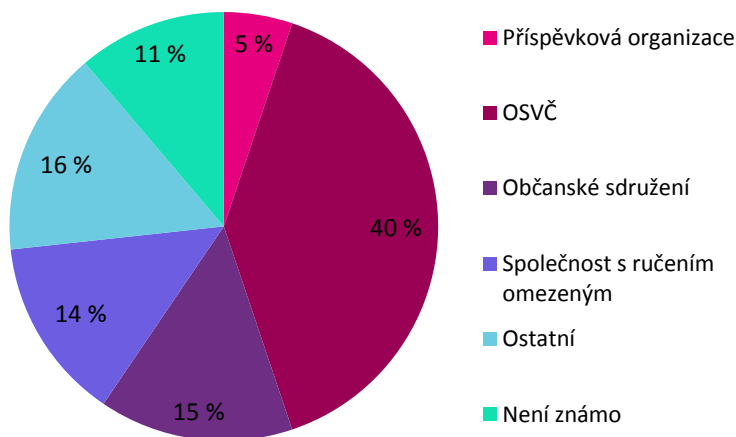
V oblasti divadla se často jedná o příspěvkové organizace (nejčastěji zřizované městem), které mohou mít strukturu jednosouborových i vicesouborových organizací v jedné, nebo několika budovách. Příspěvkových organizací najdeme v Brně celkem šest, přičemž sem spadají seskupení s největším obratem (Městské divadlo Brno a Turistické informační centrum). V oblasti tance se jedná nejčastěji o občanská sdružení nebo formu OSVČ (které mají nejvyšší zastoupení – 42). V Brně najdeme v oblasti divadla také 16 subjektů s ručením omezeným. Nejvíce zastoupenou právní formou subjektů scénického umění je však forma podnikatel fyzická osoba nezapsaný

právní forma

v obchodním rejstříku (46 subjektů), za ním následuje občanské sdružení a společnost s ručením omezeným (viz Graf 13.4)

Graf 13.4 Subjekty scénického umění dle právní formy v %

Zdroj: kvantitativní mapování JIC

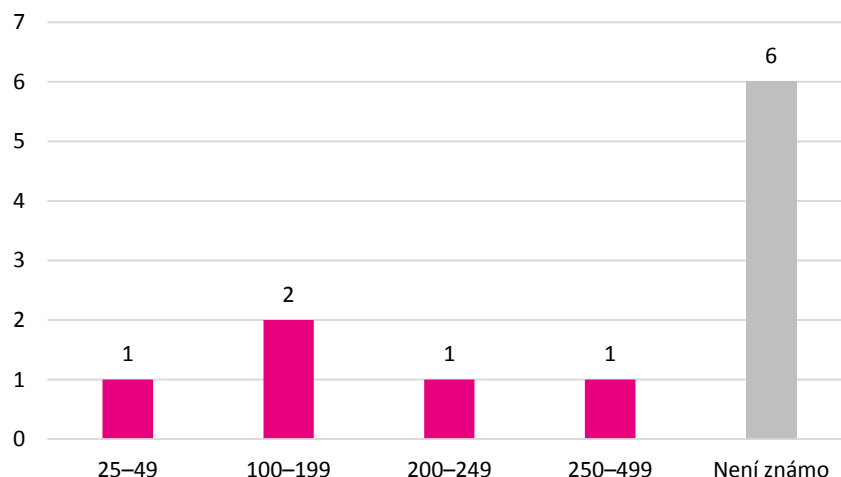

počet zaměstnanců

V oblasti scénických umění je odhadem zaměstnáno více než **1 600 zaměstnanců**. Jako subjekt s nejvyšším počtem zaměstnanců v tomto odvětví bylo identifikováno Národní divadlo Brno, příspěvková organizace s počtem 583 zaměstnanců.¹ Z dalšího dotazování vyplývá, že velká část subjektů nemá oficiální zaměstnance žádné, což může reflektovat silné zastoupení právní formy OSVČ v celém odvětví. Přehled počtu zaměstnanců ukazuje Graf 13.5.

Graf 13.5 Subjekty scénického umění dle počtu zaměstnanců

Zdroj: kvantitativní mapování JIC

obrat

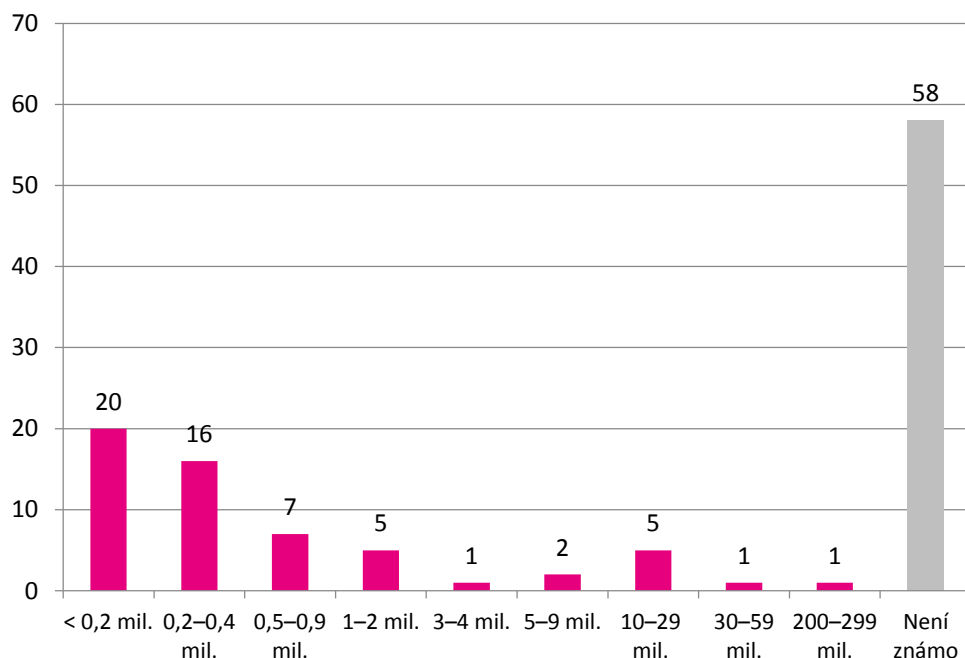
Jako subjekty s nejvyšším obrátem byly identifikovány Městské divadlo Brno, p. o., (obrat minimálně 200 milionů korun) a Turistické informační centrum města Brna (obrat minimálně 60 milionů korun). Nejvíce zastoupenou

¹ Číslo odpovídá údajům uvedeným ve výroční zprávě o hospodaření ND Brno za rok 2012.

skupinou jsou subjekty s obratem menším než 0,2 milionu korun (celkem 20 subjektů). U 58 subjektů však není výše obratu známa. Počty subjektů s ohledem na výši ročního obratu ukazuje Graf 13.6.

Graf 13.6 Subjekty scénického umění dle výše obratu

Zdroj: kvantitativní mapování JIC

13.4 Vzdělávací instituce ve scénickém umění

Vzdělávací instituce v Brně jsou na scénické umění napojeny ve značné míře. Brněnská konzervatoř a JAMU **poskytují divadlům dostatek potenciálních a kvalitních pracovníků** v různých oborech. Zároveň školy všech stupňů vytvářejí divadlům stabilní **diváckou základnu**, pro určitá divadla tvoří dokonce významnou část publika vysokoškolští studenti ostatních oborů (Taneční divadlo Maximus, Divadlo Feste, Divadlo Líšeň). Důležité jako publikum jsou pak také mateřské, základní a střední školy.

Důležitým faktorem ke studiu na některé z uvedených odborných škol, ale i ke schopnosti fungovat jako erudovaný divák je předchozí vzdělání (MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ), které podporuje celkovou míru znalostí a rozhledu. V rámci nastaveného vzdělávacího programu se žáci věnují hudební a výtvarné výchově, scénické umění je však součástí výuky literatury a českého jazyka. Ve velmi malém množství případů se školy svým zaměřením věnují pěstování touhy po scénickém umění. Nastavený školní systém výrazně nepodporuje ani aktivity v kulturním dění (pedagogové nejsou uvolňováni z výuky na návštěvu divadla se svými žáky a podstupují toto ve svém volném čase a tak podobně). Spolupráce s vysokoškoláky pak přesahuje i mimo umělecké obory, kdy se studenti často sami stávají členy jednotlivých souborů (například Taneční divadlo Maximus, VUS Ondráš, Divadlo Feste).

školní systém

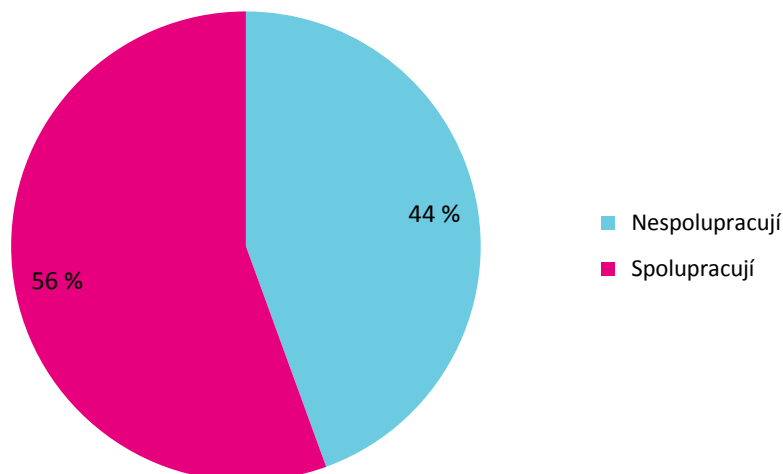
Absolventi uměleckých škol často zakládají svá nezřizovaná divadla. Po určitém čase v praxi však tuto snahu, převážně z finančních důvodů a kvůli náročnosti provozu, často vzdávají a přecházejí do zřizované sféry, „na volnou nohu“ nebo zcela mimo obor dramatických umění. Velké množství absolventů JAMU končí v oblasti médií a reklamy. V současné době probíhá už druhým

absolventi

rokem mapování toho, kde se absolventům daří pracovně uchytit.² Více než polovina subjektů v dotazování uvedla, že spolupracuje s některou vzdělávací či výzkumnou institucí, viz Graf 13.7.

Graf 13.7 Subjekty scénického umění spolupracující se vzdělávacími a výzkumnými institucemi

Otázka: „Spolupracujete v rámci činnosti subjektu, který reprezentujete, s některou vzdělávací nebo výzkumnou institucí?“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

společné projekty

Vzájemná spolupráce divadelních subjektů a studentů je v Brně poměrně dobrá. CED (Centrum experimentálního divadla) a JAMU spolu pořádají **Mezinárodní festival divadelních škol SETKÁNÍ/ENCOUNTER**. V CED také hostují studenti JAMU (například studenti ateliéru klaunské scénické a filmové tvorby – AKSFT) a realizují se **stáže studentů** JAMU a MU. Jako příklad konkrétní spolupráce JAMU s divadlem je možné uvést AKSFT a Divadlo Bolka Polívky, Divadlo Husa na provázku zase spolupracuje se studenty MU v rámci projektu Husa klub. V současné době pak Divadlo Husa na provázku řeší možnou spolupráci s brněnským Majálem jako typicky studentskou akcí. Divadlo Feste například spolupracovalo s FSS MU (konkrétně obor Gender studies) při pořádání společné benefice pro oběti domácího násilí. Taneční divadlo Maximus nemá sice dobrou zkušenost se spoluprací jako takovou, zároveň však zabezpečuje vzdělávací činnost pro pedagogy ZUŠ, spolupracuje s arteterapií v Olomouci³, působí na zahraničních uměleckých školách nebo AMU v Praze, čímž dosahuje jisté úrovně propojení i v rámci vzdělávacích institucí. Komunikace je skutečně oboustranná – JAMU uspořádala v září 2013 konferenci na téma Absolventi vysokých uměleckých škol a praxe, kam pozvala představitele orchestrů, divadel, uměleckých agentur a divadelních a hudebních produkcí s cílem vůbec první výměny informací ohledně uplatnění absolventů.⁴ Další spolupráce je pak spíše na úrovni s jednotlivými studenty než se vzdělávací institucí jako takovou.

chybějící obory

V rámci oborů vzdělávání, které současné brněnské školy nabízejí, **chybí studium práce s loutkou**. Konkrétně v Divadle Líšeň je nejprve nutné práci s loutkou herce naučit, než se může zapojit do přípravy představení.

² Průzkum není dokončen, výsledky zatím nejsou zveřejněny, viz www.jamu.cz.

³ Arteterapie je tříletý studijní obor při **Akademii Alternativa**, s. r. o., v Olomouci. Instituce je akreditovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

⁴ Viz Mareček Luboš, Občasník JAMU, 2013/II – 2014/I, str. 15, on-line dostupné [zde](#).

13.5 Vliv médií na scénická umění

Média jsou pro oblast scénických umění velmi důležitá, protože pomáhají informovat a získat diváka. Přesto se informace po cestě k divákovi často deformují a jsou médií zjednodušovány – v tomto ohledu je zmiňován **velmi špatný stav a kvalita brněnských médií**. Situace, ve které se brněnská média nacházejí, může mít do budoucna **negativní dopad na prosperitu umění v Brně** a odliv talentů.

V řadě celostátních deníků v poslední době došlo ke **zrušení nebo ke značnému omezení kulturních redakcí** (MF DNES, Lidové noviny, Brněnský deník), což značně snížilo jejich schopnost kritické reflexe. Ruku v ruce s úbytkem kulturních redakcí jde samozřejmě také **nedostatek místních divadelních kritiků a jejich neuspokojivá kvalita**.

centralizace médií

Tristní situace je především v **České televizi Brno**, která podle aktérů průzkumu pro město ani kraj **nevytváří žádnou podpůrnou činnost** (oproti tomu například Česká televize Ostrava v rámci svých pořadů podporuje místní umělce a věnuje značnou pozornost regionálnímu kulturnímu dění). V rámci vztahu brněnských divadel a ČT Brno je vnímána vzájemná nedůvěra, přesto se zástupci scénického umění shodují, že má tato instituce do budoucna **velký potenciál** a pouze **postrádá silnou a koncepční osobu**, která je schopná činit odpovídající rozhodnutí a svojí autoritou určovat směřování celého brněnského studia.

ČT Brno

Sociální sítě nejen, že slouží k propagaci divadel a ke komunikaci s jejich diváky, ale zároveň do jisté míry **nahrazují nedostatečnou činnost místních kritiků**. Divadlům je tak umožněno získávat zpětnou vazbu přímo od diváků. Výjimkou je Malé divadlo komedie, jehož publikum tvoří spíše starší diváci, kteří sociální sítě příliš nevyužívají.

sociální sítě

Pokud nejsou menší divadelní soubory a jejich představení alespoň trochu skandální (například díky nahotě na jevišti), mají aktéři pocit, že jsou pro média absolutně nezajímavé. Tento nezájem je typický zejména pro nezřizovanou scénu.

nezájem

Propagace hraje v případě divadelních subjektů zásadní roli. Zejména soukromá divadla se zaměřením a poněkud nekomerčnějším typem svých představení se bez podpory formou propagace neobejdou. Pro některé subjekty je však propagace prostřednictvím médií nemožná (ať už z finančních důvodů, nebo z hlediska jejich zacílení), a proto si divadelní soubory budují svoji vlastní databázi kontaktů, které se vztahují k dané oblasti umění. Co se týče tanečních souborů, jedná se vždy o přesné zacílení na úzce zaměřenou skupinu diváků.

propagace

13.6 Vztah s veřejnou správou

Vztah mezi zástupci scénického umění a samosprávou se vyznačuje **nedostatkem komunikace** – ten se vztahuje jak k politickému prostředí, tak k potřebě diskuse ve veřejném prostoru obecně. Jedná se například o diskusi ohledně financování, kdy je vnímána až jakási nechuť místních politiků se k těmto záležitostem vyjadřovat a řešit je. Doposud proto není jasné, jaký panuje vztah mezi zřizovatelem a divadelní scénou – zda se jedná o vztah přátelský, nebo nepřátelský.

komunikace

prostor a finance

Spolupráci ze strany samosprávy vnímají subjekty pouze z hlediska **poskytování prostoru a financí**. Současně se jedná o klíčové oblasti podpory.

administrativa

Ze strany zřizovatele, především v případě příspěvkových divadel, je vyžadována **velká administrativní agenda**. Divadla často ani nedisponují pracovníky, kteří by tuto administrativní činnost, jež vyžaduje mnoho vloženého času a lidské síly, dokázali samostatně a bez větších komplikací zpracovat. Navíc je velmi negativně vnímán fakt, že z vykázané administrativy nemají divadla **žádné výstupy** – výjimkou je pouze shrnutí Brno v číslech⁵. Magistrát města Brna dle zástupců neumí pracovat s informacemi, které od divadel získává, jak směrem k veřejnosti, tak směrem k samotným divadelním institucím.

výběrová řízení

Velké komplikace také často vznikají u výběrových řízení. Pokud nenastane chyba již v přípravné administrativní části řízení, hrozí, že nastanou problémy při samotné realizaci (například přestavby v městských objektech) a celý proces se bude zastavovat nebo několikanásobně prodlužovat. Výběrová řízení ze strany divadel často připravují pracovníci, kteří nejsou v této činnosti zbláhli a po absolvování krátkého školení jsou vystaveni neodpovídajícím administrativním požadavkům. Jedná se tedy o odbornou práci, kterou musejí vykonávat neodborní pracovníci.

kulturní politika

Zásadním problémem Magistrátu města Brna je celková **nekoncepčnost kulturní politiky** v Brně. Jako na potenciální hrozby související s nekoncepčností kultury je nahlíženo na případnou neschopnost udržitelnosti jednotlivých projektů či subjektů a také na odliv talentů. Brnu **chybí jasný strategický záměr** a určení toho, co chce a nechce v kulturní oblasti podporovat a z jakého důvodu. Přestože město má vlastní kancelář, která je zaměřena na strategické plánování samotné, oblast strategického plánování je na naprosto nedostatečné úrovni. Spolu s tím chybí průběžná a kontinuální komunikace se snahou navazovat na dříve řešená témata a s cílem posouvat jejich výsledky k postupnému vylepšování. Městu často stačí pouhý proces vyvinutí aktivity, aniž by vyžadovalo jasné výsledky a následné kroky k vyřešení dané problematiky.

Koordinační skupina

V zahraničí existují funkční vzory, kdy o určitých oblastech nerozhoduje politická reprezentace, ale skupina stabilních odborníků. Tímto modelem se město inspirovalo a na jeho základě vznikla Koordinační skupina pro Program rozvoje kultury ve městě Brně, která měla za cíl řešit podobné otázky, jež v současné době neustále řeší brněnská umělecká scéna. Zástupcům odvětví však **není jasné, komu se tato skupina zodpovídá** (měla by se zodpovídat Brnu kulturnímu i celé umělecké obci), a navíc **chybí kontakt** jejích členů s voliči, a tedy **vzájemné setkávání, konfrontace a komunikace**.

městské části

Některá divadla (například Divadlo Líšeň) kladou ve svých stanovách důraz na působení ve své domovské lokalitě – díky tomu musejí spolupracovat s místní samosprávou. Míra spolupráce se pak odvíjí od aktuální situace a konkrétních osob v zastupitelstvu městské části, což samozřejmě ovlivňuje celkovou podporu souboru, a to nejen tu finanční. Často se proto jedná o poměrně „výbušný vztah“. Zmíněné Divadlo Líšeň spolupracuje s městskou částí například formou vzájemné pomoci při organizaci a technickém zajištění různých akcí, například místních hodů.

⁵ Povinně zveřejňované údaje o činnosti města, viz <https://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/zpravy-o-cinnosti-mesta/brno-v-cislech/>.

Zmíněná nekoncepčnost Magistrátu města Brna se odráží i v aktivitách kulturních center v městských částech (například Žabovřesky, Bystrc a další). Ta **nemají jasná zadání**, která by určovala jejich náplň (například právě možnou podporu nezávislých souborů) – přitom se jedná o poměrně velkou síť center, která nejsou pravděpodobně dostatečně využita. Tato centra navíc často pobírají provozní dotace buď od města, nebo od konkrétních městských částí, proto je logické, že bych jejich využití mělo být součástí nastavené kulturní politiky města a jeho zadání by mělo odrážet jejich směřování a fungování. Kulturní centrum v Líšni se výrazně dotýká činnosti Divadla Líšeň, spolupráce těchto dvou subjektů se odvíjí od konkrétních osob, které se nacházejí ve vedení a které určují míru vzájemné podpory. V ostatních městských částech není dlouhodobá spolupráce s nějakým souborem známa.

kulturní centra

Brno postupem času získává rysy charakteristické do této doby například pro Ostravu – označení „město mladých Hamletů“ má reprezentovat pohled na Brno ve smyslu města, kde chtějí mladí lidé být, protože cítí jeho genia loci. Přistupují k němu jako k místu pro přemýšlení, formování a zorientování se.

město mladých Hamletů

Přestože do Brna jezdí publikum z celého kraje, **podpora z Jihomoravského kraje je naprosto minimální**. Není znám žádný dlouhodobý záměr kraje nebo jeho priority v oblasti kultury, panuje spíše pocit, že zastupitelé Jihomoravského kraje sami nevědí, co by měli v oblasti kultury dělat a co by od ní měli chtít. Kraj také nedostatečně podporuje vývoz představení do zahraničí.

Jihomoravský kraj

13.7 Financování

Průměrně jsou dvě třetiny rozpočtu zřizované scény poskytovány zřizovatelem (většinou Magistrátem města Brna), rozhodnutí zřizovatele je pak ovlivňováno mimo jiné i rozhodnutími ze strany státní správy (vlády, Ministerstva kultury ČR, Ministerstva financí ČR) a věcmi souvisejícími s obecně platnou legislativou. Magistrát města Brna ročně věnuje na kulturu zhruba 788 milionů korun, z toho jde přibližně **750 milionů korun na zřizované organizace**. Zhruba 12 milionů korun ročně (v roce 2014 se jedná o částku 11,930 milionu korun) pak přerozděluje na základě grantů nezřizované scéně. V září 2013 došlo k zásadním změnám v grantové politice pro kulturu – byly poprvé **zavedeny tříleté granty a vytvořena hodnotící komise složená z odborníků**.⁶ K hodnocení systému dojde však až v průběhu roku 2014. V současné době lze magistrát žádat o grantovou podporu v maximální výši 70 % z rozpočtu projektu. Hodnotící komise pak při rozhodování zohledňuje, zda se jedná o subjekt neziskový, nebo soukromý.

Magistrát města Brna

Dle aktérů je **grantový systém Jihomoravského kraje špatně nastaven**. Pravděpodobnost udělení dotace je velmi malá, a pokud je podpora udělena, tak ve velmi nízkých částkách v poměru k celkovým nákladům. Ze stejného důvodu se nyní změnil grantový systém na brněnském magistrátu. Jako příklad uveďme jedno z nezřizovaných divadel: před dvěma lety získalo od kraje dotaci ve výši 30 tisíc korun, v červnu roku 2013 podávalo další žádost, která v době konání setkání zástupců odvětví (únor 2014) ještě stále ani nebyla projednána. Grantový systém Jihomoravského kraje je realizován na podporu v maximální výši 50 % bez rozdílu typu subjektu.

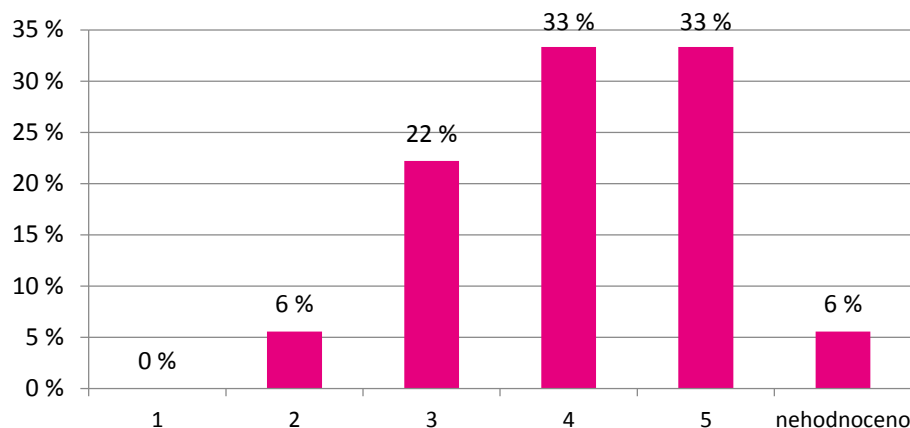
Jihomoravský kraj

⁶ Viz <http://denikreferendum.cz/clanek/16511-brnensti-zastupitele-schvalili-novy-system-dotaci-pro-kulturu>.

Hodnocení přístupu začínajících subjektů k financím ukazuje na základě on-line dotazování Graf 13.8.

Graf 13.8 Hodnocení přístupu začínajících subjektů v odvětví scénického umění k financím

Otázka: „Ohodnoťte na škále 1–5 (kde 1 je vynikající a 5 je nedostatečný) přístup začínajících subjektů k financím ve vašem odvětví.“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

stát

Podpora ze strany státu skrze Ministerstvo kultury ČR v podílu přibližně 0,5 % rozpočtu na kulturu je považována za velmi **limitující a nedostačující**. V rámci financování plní Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstvo kultury ČR funkci relativně malých příspěvatelek, jelikož jejich příspěvky se pohybují v řádech jednotek procent. Příkladem může být CED, kde se jedná o částku ve výši do 5 % jejich celkového rozpočtu. Tristní možnosti finanční podpory vnímají pak subjekty z oblasti tance a pohybového divadla. Výjimkou je taneční soubor Ondráš, jenž je financován Ministerstvem obrany ČR, – největším odběratelem jejich vystoupení je však Armáda ČR a Ondráš od ní již žádné další finance nedostává.

další příspěvatelé

Divadlo Líšeň získalo finanční podporu Magistrátu města Prahy na vývoz představení právě do Prahy. Díky této podpoře zde hrají zhruba jednou měsíčně.

nadace, fondy

I zřizovaná divadla musejí žádat o podporu formou příspěvků a grantů z různých nadací (například Nadace život umělce, Nadace Veronika). Existuje i možnost využívat i zahraničních nadačních a fondových příležitostí, jako je Visegrad Fund nebo Česko-německý fond budoucnosti. Přestože jsou takto získané částky v celkovém kontextu rozpočtu relativně nízké, je nezbytné o tyto finanční prostředky žádat – dopomáhají k fungování divadel, a jsou tedy nedílnou součástí jejich financování. Tato podpora financování je velmi důležitá pro nezřizovanou scénu.

fondy EU

Přestože v současné době příliš **nefunguje získávání grantů z EU** (například strukturální fondy nebo komunitární programy) a pro určité subjekty se jedná o poměrně těžký a často problematicky dosažitelný proces, je z této strany **vnímán jistý potenciál**. U nezřizované scény však hrozí při získání grantu (nebo při procesu získávání) riziko vzniku komplikované situace, kdy nezbyvá než zajistit a **zaplatit odborníka** – jinak se této práci musejí věnovat na úkor vlastní umělecké činnosti sami členové divadla. Stejně tak v nezřizované scéně panuje obava z toho, že schopný manažer získá pro daný subjekt některý z grantů, následně ale divadlo opustí a zbývající členové si pak nebudou schopni s rozjednaným grantem sami dále poradit.

Vstupné tvoří u většiny subjektů velmi **malé procento podílu na financování** (10–20 %). U soukromých divadel je však podíl na financování z vlastních zdrojů větší – zhruba 70 % pro Divadlo Bolka Polívky a pro Malé divadlo komedie dokonce plných 100 %. Jelikož jsou tato divadla závislá na příjmech ze vstupného, zaměřují se na takový typ repertoáru, který do divadla přivede širokou skupinu lidí ochotnou zaplatit i vyšší vstupné. Často se jedná o představení zábavního typu se známým hereckým obsazením. Soukromá divadla by ráda uvedla i představení s jinou uměleckou hodnotou, plný sál je pro ně však primární potřebou.⁷ Například pražská polosoukromá divadla, jako je třeba Divadlo Na Fidlovačce, bývají městem dotována, a to řádově ve výši několika milionů korun – v konkrétním případě Divadla Na Fidlovačce se do roku 2013 jednalo o částku 9,5 milionu korun a pro rok 2014 se jedná o příspěvek ve výši 7 milionů korun.

vstupné

Soukromý sektor slouží jako zdroj potenciálních partnerů a sponzorů, odkud se jednotlivé subjekty snaží pro svou činnost získat finanční podporu. Fundraising a sponzoring jsou pro nezřizovanou scénu z hlediska lidských zdrojů a zkušeností **náročné na zajištění**, přestože na nich často závisí jejich činnost. V případě neziskové scény se sponzoring velmi často stáčí k okruhu přátel a známých, kteří jsou schopni fungování souboru finančně podpořit. Dalším zajímavým způsobem získávání prostředků je crowdfunding, kde jsou finanční prostředky darovány například výměnou za lístky na představení a podobně.

sponzoring,
crowdfunding

S individuálními dárci pracuje především nezisková scéna, která se je snaží aktivně získávat.

individuální dárci

V určité oblasti scénického umění je touha po umělecké tvorbě tak silná, že soubory jsou schopné jistým způsobem fungovat, i pokud nezískají žádné granty nebo finanční podporu ze sponzorských aktivit. V případě Tanečního divadla Maximus je toto obsaženo přímo v jejich stanovách a členové souboru jsou schopni se na fungování divadla společně finančně podílet skrze členské příspěvky. V tomto případě jsou pak ale jejich možnosti fungování omezené jejich vlastními finančními možnostmi.

členské příspěvky

Mnoho souborů z nezřizované scény funguje pouze na principu pokrytí nezbytných nákladů na provoz a fungování. Ve chvíli, kdy soubory chtějí vyvíjet další novou aktivitu, řeší problém jejího finančního zabezpečení. Například v případě občanského sdružení Natřikrát se jedná o realizaci Mezinárodního festivalu současného tance, jehož cílem je oživení a podpora tanečního dění. V případě účasti zahraničních hostů, kteří jsou pro podobnou aktivitu naprosto zásadní, se pak organizátoři neobejdou bez finanční podpory města, kraje nebo Ministerstva kultury ČR.

rozšířené aktivity

Velkým problémem souvisejícím s financováním jsou platová ohodnocení oblasti scénických umění, která se nacházejí hluboko pod celostátním průměrem. Příspěvková divadla jsou navíc svázána pravidly platových tabulek,

mzda

⁷ Soukromá divadla se ale snaží zapojit i do nekomerčních aktivit. V případě Divadla Bolka Polívky např. formou charitativních projektů (odevzdávání zisku z představení Jaroslava Duška na podporu Klokánku apod.)

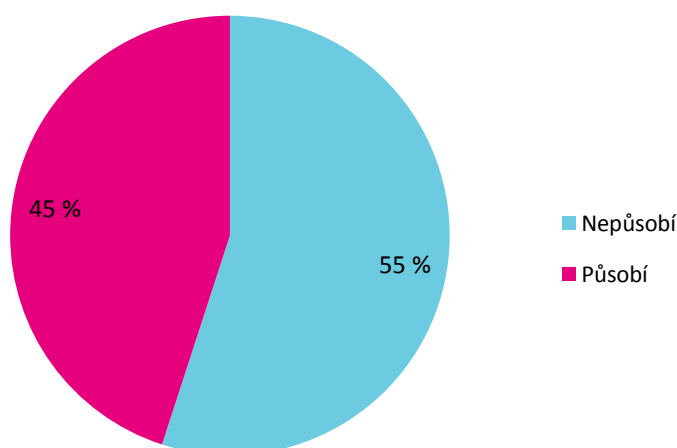
jež nedostatečně ohodnocují práci tvůrčích, technických i administrativních profesí. V oblasti současného tance v Brně není téměř možné se uživit. Profesionální tanečníci se nacházejí především v Praze.

13.8 Spolupráce a partnerství

Celých 45 % subjektů uvádí, že jsou činné i v dalších kulturních a kreativních odvětvích (viz Graf 13.9). Subjekty scénického umění uvedly, že přesahují v rámci své činnosti nejčastěji do oblasti **rozhlasu a televize, hudby, videa a filmu a reklamy**, jak ukazuje Graf 13.10.

Graf 13.9 Subjekty scénického umění činné ve vedlejších KKO v %

Otázka: „Působíte i v dalších kulturních a kreativních odvětvích? Působením máme na mysli činnost, za kterou jste finančně odměněni/a.“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

Graf 13.10 Subjekty scénického umění podle činnosti ve vedlejších KKO v %

Otázka: „Označte vedlejší odvětví, pokud na zakázkách/dílech pro toto odvětví strávíte alespoň 10 % vaší činnosti.“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

vzájemná spolupráce

Často se mluví o poměrně dobré vzájemné spolupráci brněnských divadel, jednotlivé subjekty však situaci zhodnotily tak, že míra této spolupráce rozhodně není taková, jaká by mohla být nebo jak by si ji samy představovaly. Vzájemná spolupráce je velmi důležitá zejména pro nezřizovaná divadla, v jejichž případě se nedá hovořit o konkurenčním boji, ale spíše o inspiraci a výpomoci. V případě Divadla Líšeň jde například o půjčování nebo sdílení

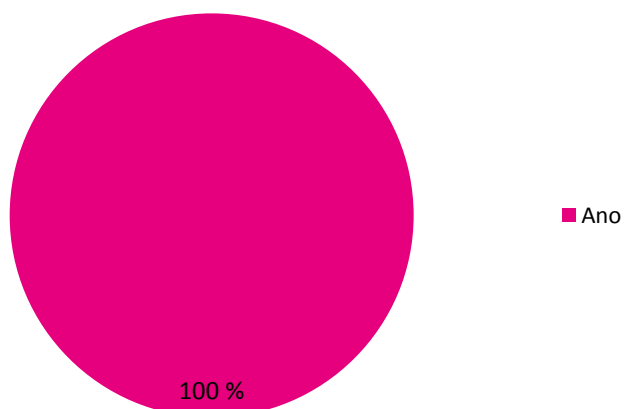
technického a jiného vybavení s dalšími soubory. Tato spolupráce částečně přesahuje i do zřizované scény, kdy Divadlo Líšeň získává pro své užití některé vybavení vyřazené z Mahenova divadla. **Spolupráce zřizovaných a nezřizovaných divadel je vnímána jako velmi nízká.**

Plných 100 % respondentů uvedlo, že spolupracuje s některými dalšími kulturními a kreativními odvětvími (Graf 13.11). Nejčastěji se jedná o odvětví **rozhlasu a televize, hudby a videa a filmu** viz Graf 13.12.

spolupráce s KKO

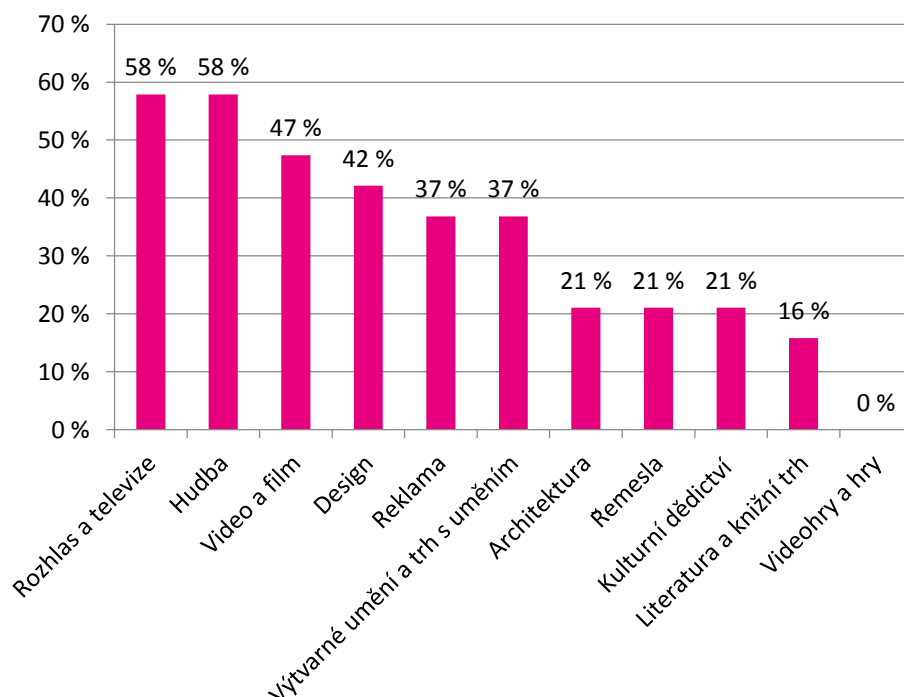
Graf 13.11 Subjekty scénického umění spolupracující s dalšími odvětvími v %

Otázka: „Spolupracujete se subjekty z dalších kulturních a kreativních odvětví, jiných, než je vaše hlavní odvětví? Spoluprací se rozumí poptávání služeb pro vaši činnost (s finančním i bez finančního ohodnocení).“ Zdroj: dotazování JIC, n=19

Graf 13.12 Subjekty scénického umění spolupracující s dalšími odvětvími v %

Otázka: „Označte kulturní a kreativní odvětví, s jehož subjekty spolupracujete.“ Zdroj: dotazování JIC, n=19

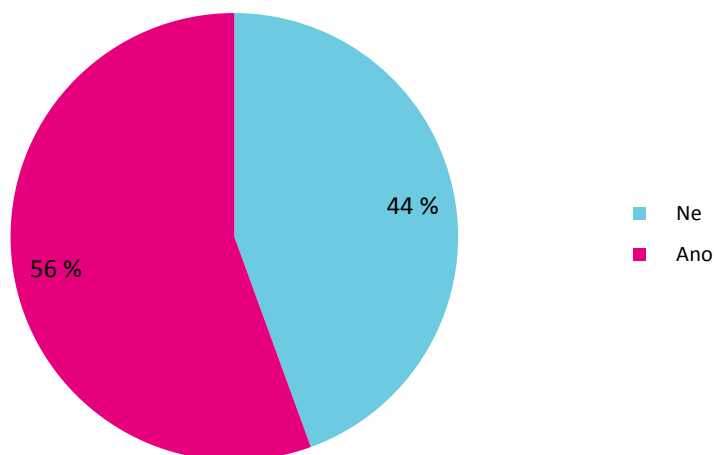
Se subjekty **mimo kulturní a kreativní odvětví** spolupracuje více než polovina respondentů (Graf 13.13). Spolupráce divadel a souborů s dalšími obory je

spolupráce mimo KKO

nejčastěji v oblasti **cestovního ruchu, ubytování a stravování, výroby oděvů, obuvi a textilií**, viz Graf 13.14.

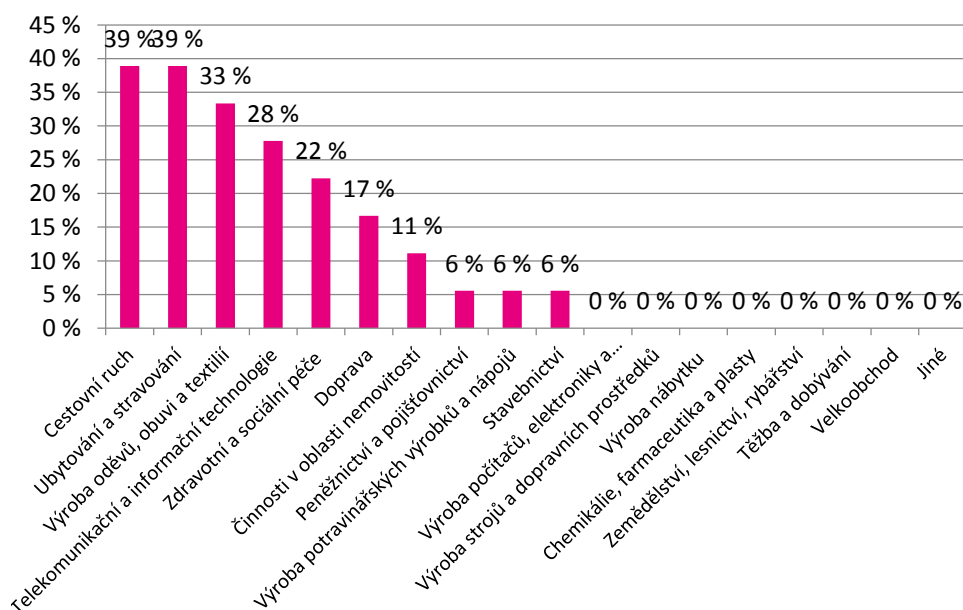
Graf 13.13 Subjekty scénického umění spolupracující s dalšími subjekty mimo KKO v %

Otázka: „Spolupracujete se subjekty z dalších oborů mimo kulturní a kreativní odvětví v rámci své činnosti?“ Zdroj: dotazování JIC, n=18

Graf 13.14 Subjekty scénického umění spolupracující s dalšími subjekty mimo KKO v %

Otázka: „S jakými subjekty z dalších oborů mimo kulturní a kreativní odvětví spolupracujete v rámci své činnosti?“ Zdroj: dotazování JIC, n=18

13.9 Potřeby brněnských scénických umění

prostor

Prostor je **jedna z nejdůležitějších potřeb** souborů v oblasti scénického umění. Prostoru je buď nedostatek nebo není vhodný či není dlouhodobě využitelný. Potřeba tanečně-divadelního prostoru je zásadní jak z důvodu prezentace (představení pro diváky), tak z potřeby zkoušení (setkávání souboru a nacvičování). Prostor představuje **největší položku v nákladech** divadel, pro některé subjekty proto není možné prostor vlastnit, pro jiné je zase z ekonomických důvodů velmi těžké si jej udržet. U pohybových a tanečních divadel je prostor omezený minimální potřebnou velikostí,

povrchem (odpružená podlaha) a podobnými nutnostmi – příprava a trénink často probíhají v horších prostorách, důležitější jsou však samozřejmě prostory pro představení.

Příspěvkové organizace, přestože disponují vhodnými prostory, mají zřizovatelem jasně daná a omezená pravidla a finanční podmínky pronájmů. Nezřizovaná scéna pak na tyto finanční podmínky nemůže dosáhnout. Některá ze zřizovaných divadel se aktivně snaží tyto prostory nezřizované scéně poskytovat, ale stále narážejí na **směrnice Magistrátu města Brna**. Soubory nezřizované scény často operují s financemi získanými z grantů, které jsou určeny pouze na úhradu pronájmu prostor. Reálné náklady na provoz divadelního prostoru na jedno večerní představení se liší – v případě sklepní scény CED se může jednat o částky mezi 1 800 a 6 tisíci korunami s ohledem na konkrétní technické požadavky. Ceníková výše nájmu daná magistrátem zohledňuje především průměrné náklady na daný prostor, ale **chybí možnost přizpůsobit nájem reálným nákladům**. Východiskem by mohla být diskuse se zřizovateli o možnostech **nastavení vzájemné spolupráce zřizované a nezřizované scény** v případě pronájmů prostor. Na základě setkání Brno kulturní⁸ již proběhla debata se zástupci města ohledně možnosti lepšího využití existujících prostor – **ze strany města bylo toto téma přijato pozitivně**, chybí však hnací síla, která by tyto záležitosti dotáhla do úspěšného konce a zrealizovala.

Divadlo Feste svůj vlastní prostor nemá vůbec a svá představení hraje v Kabinetu Múz. Podmínky spolupráce jsou víceméně přijatelné, nicméně prostor není pro divadlo ideální. **Divadlo Bolka Polívky** má v nájmu prostor od města, ale nemá jistotu, na jak dlouho a jestli vůbec zůstanou stabilní finanční podmínky. V případě, že by v budově sídlil komerční subjekt, lze předpokládat, že by výše nájmu byla za normálních okolností mnohem vyšší. **Taneční divadlo Maximus** využívá především divadelní prostory (například Mahenovo divadlo, Janáčkovo divadlo, HaDivadlo), bohužel se však často setkává s cenami, na které nemůže dosáhnout, a také s přístupem, kdy divadla volí raději variantu nevyužitého prostoru než jeho poskytnutí jiným souborům. Problematická situace s prostorem je stejná i pro nezávislé **taneční sdružení Filigrán** – nemá sice příliš vysoké nároky a vystačí si s vyklizeným baletním sálem a dobrým osvětlením, i tak je jim zázemí v Bezbariérovém divadle Barka poskytováno čistě z dobré vůle. Negativem Divadla Barka je ale větší vzdálenost od centra města. **Obecně se prostor vhodný pro scénický tanec v Brně nenachází**. **Taneční soubor Ondráš** má z oblasti pohybového umění specifické postavení, které se promítá i do zázemí – to mu poskytuje Armáda ČR.

příklady využívání
prostoru

Domácí divadla nemají jinou možnost než se přizpůsobit technickým podmínkám, které mají. Problematická situace ale nastává v případě **hostování zahraničních souborů**, kdy **divadla nemohou splnit jejich technické požadavky**, a to se týká zejména standardů zvukové a osvětlovací techniky. Je zde sice možnost využití rentalů a půjčoven, jedná se ale o velmi drahou variantu, která je často neuskutečnitelná. Divadla by tak kvůli jednomu večeru musela pronajmout techniku v řádech desetitisíců i statisíců korun, aby vyhověla požadavkům zahraničních souborů. **Podobnou technikou nedisponují ani velká brněnská divadla**. Jistou možností by mohlo být sdílení specifického technického vybavení mezi brněnskými subjekty.

vybavení

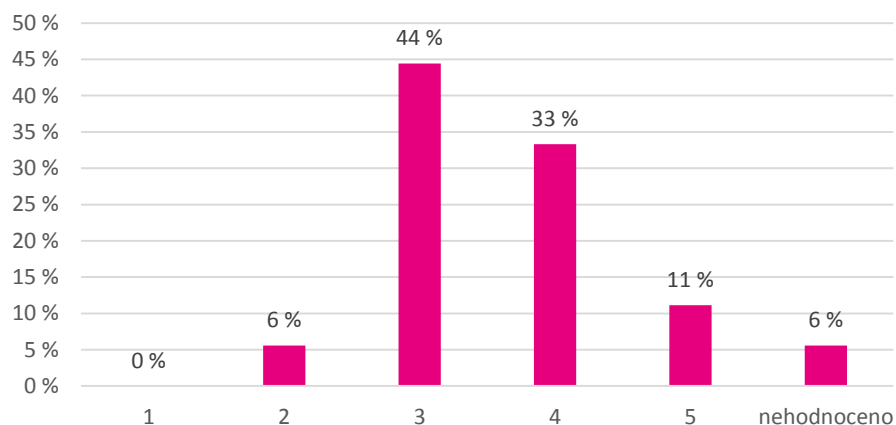
⁸ Brno kulturní je sdružení a iniciativa za změnu financování kultury a kulturní politiky v městě Brně, viz www.brnokulturni.cz.

dovednosti

V rámci zlepšování dovedností je zapotřebí neustálého rozvoje, a to třeba i prostřednictvím spolupráce se zahraničím. Zatímco velká divadla mají svá vlastní oddělení (od ekonomického až po oddělení PR), menší divadla mají problém s rozvíjením svých manažerských, marketingových, finančních a jiných dovedností, protože je pořádně neovládají a dělají je svépomocí. Nejenže nedisponují dostatkem znalostí a zkušeností, tyto činnosti jsou také navíc náročné časově a finančně. Konkrétně v případě fundraisingu se jedná o zhruba roční investici, než se dostaví její návratnost. U zřizované scény představují velký problém tabulkové platy – po určitém čase a po získání zkušeností člověk raději odchází za lepšími podmínkami. Hodnocení marketingových dovedností začínajících subjektů ukazuje Graf 13.15, kde 88 % respondentů tuto situaci hodnotí známkou 3–5. V případě manažerských dovedností (o6) se nejedná o tak vysoké číslo, stále však známky 3–5 uvedla nadpoloviční většina respondentů. Kromě manažerských a marketingových dovedností je problematická i oblast finančního řízení – zde hodnotí známkou 3–5 finanční schopnosti 72 % respondentů (viz Graf 13.17). Průměrné až horší hodnocení je také znatelné u znalosti autorského práva, **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**

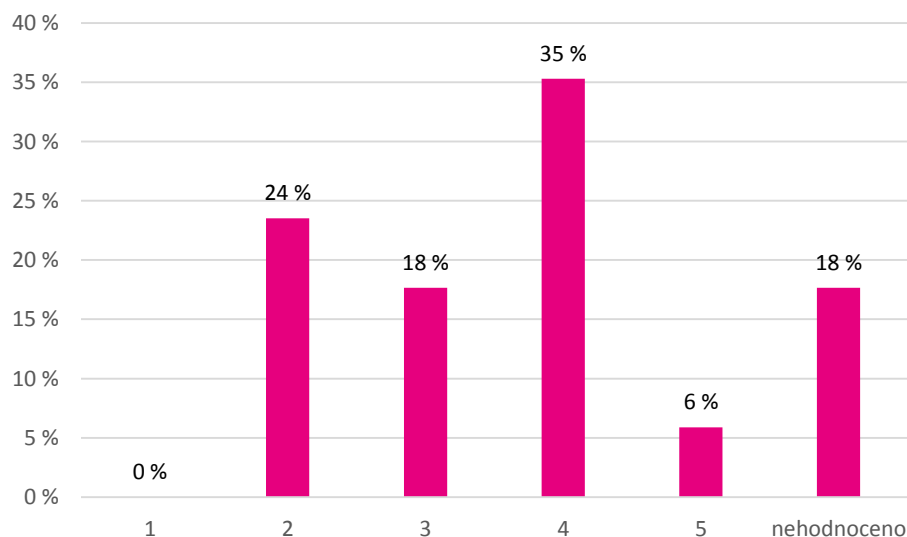
Graf 13.15 Začínající subjekty scénického umění – marketingové dovednosti

Otázka: „Ohodnoťte na škále 1–5 (kde 1 je vynikající a 5 je nedostatečný) marketingové dovednosti začínajících subjektů ve vašem odvětví.“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

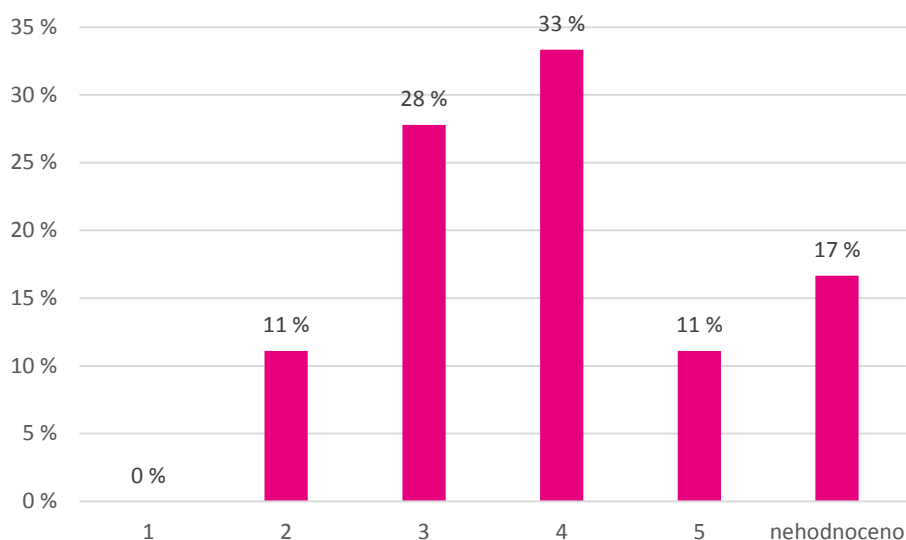
Graf 13.16 Začínající subjekty scénického umění – manažerské dovednosti

Otázka: „Ohodnoťte na škále 1–5 (kde 1 je vynikající a 5 je nedostatečný) manažerské dovednosti začínajících subjektů ve vašem odvětví.“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

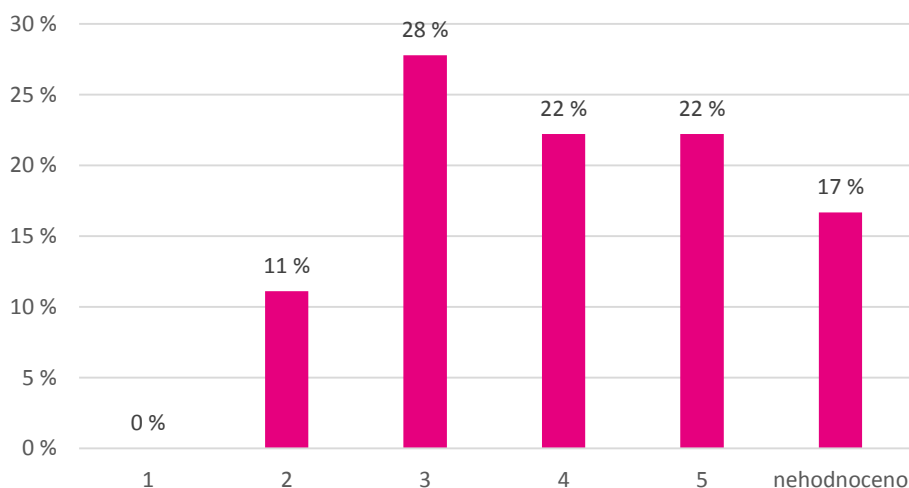
Graf 13.17 Začínající subjekty scénického umění – finanční řízení

Otázka: „Ohodnoťte na škále 1–5 (kde 1 je vynikající a 5 je nedostatečný) schopnosti finančního řízení začínajících subjektů ve vašem odvětví.“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

Graf 13.18 Začínající subjekty scénického umění – orientace v autorském právu

Otázka: „Ohodnoťte na škále 1–5 (kde 1 je vynikající a 5 je nedostatečný) úroveň orientace v autorském právu začínajících subjektů ve vašem odvětví.“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

Přestože na Filozofické fakultě MU existuje obor Divadelní věda, obecně se má za to, že je velký nedostatek kvalitních místních **divadelních kritiků**. Divadelní síť je poměrně hustá a stále se rozšiřuje o nové nezřizované soubory, nevznikla zde však ještě platforma, která by uváděla recenze představení jako například v odvětví hudby (viz mestohudby.cz nebo Zápisník zmizelého).

divadelní kritici

Setkání zástupců scénického umění v souvislosti s Kreativním centrem Brno se ukázalo jako vhodný nástroj pro jejich vzájemnou konfrontaci. Divadelníci se v Brně sice znají, nicméně napříč vymezenými scénami (zřizovaná, nezřizovaná, soukromá) se nesetkávají. Vznik jistého instrumentu setkávání by tak mohl vést k **vzájemnému uplatňování požadavků a uspokojování potřeb**, tedy formou jakési „burzy nápadů“ nebo produkční kanceláře. Instrument setkávání by mohl fungovat například v souvislosti s festivalem

instrument setkávání

Divadelní svět Brno nebo v souvislosti s kulturními centry. Stále však schází vůle k nastavení jasného fungování – tato možnost byla probírána i v rámci **Brna kulturního** a je otázkou, zda by právě ono **mělo být organizátorem, respektive iniciátorem** podobných setkávání. Zaštiťující instituce by pak garantovala jistotu toho, že se tato setkání opravdu uskuteční. Druhý pohled na situaci je takový, že domluva na neformální úrovni má větší šanci fungovat než složitá restrukturalizace, která navíc zabere mnoho času. Z tohoto důvodu se jako praktičtější jeví vyhnout se velkému množství mezičlánků a začít tento instrument setkávání budovat postupně a především mezi těmi, kteří o něj budou mít zájem.

platforma

Jako na nedostatek scény je také nazíráno na absenci platformy, která by **sdužovala začínající tvůrce** a podporovala je v jejich začátcích. Současní jednotliví tvůrci se nejsou schopni sdužit a institucionalizovat se (v oblasti nezřizovaného divadla a tance). V Praze tímto způsobem funguje sdružení například čtyř různých divadel. Navíc se ale podobná divadla zaměřují i na další oblasti než jen na tanec (jedná se tedy například o divadlo tance a nezávislého divadla jako jedné instituce).

externisté, odborníci

Z hlediska lidských zdrojů chybějí lidé, kteří se orientují na poli grantů (i z EU), umějí je získat a dokážou si vydělat i na svoji činnosti. Nějaké pokusy o zapojení těchto schopných projektových manažerů proběhly, ale ze strany odborníků nebyl o tuto aktivitu zájem (příkladem může být zkušenost Tanečního divadla Maximus). Aktéři průzkumu se shodují na potřebě externistů a odborníků, kteří mohou odvětví obohatit (jako v případě tanečního souboru Ondráš nebo občanského sdružení Natřikrát, které za tímto účelem organizuje Mezinárodní festival současného tance).

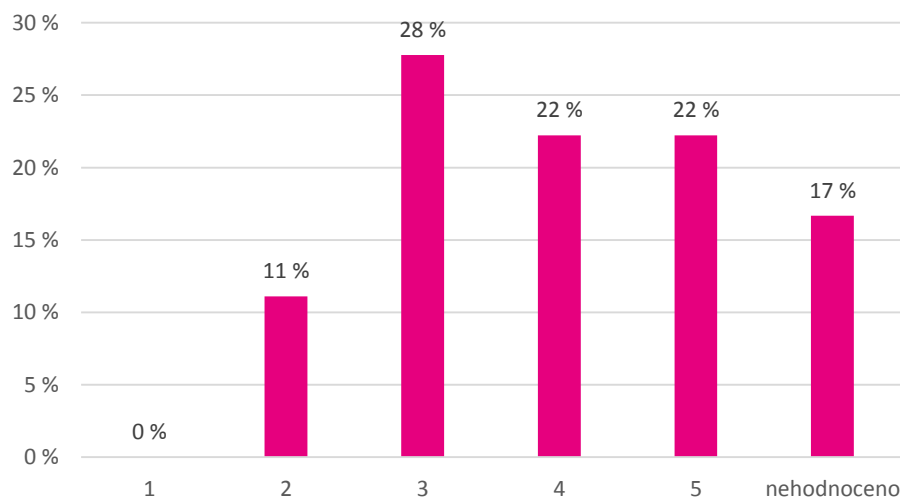
13.10 Kreativní centrum Brno a scénická umění

využití prostor KCB

Celkem 66 % respondentů uvedlo, že by určitě nebo spíše uvažovalo o využití prostor Kreativního centra Brno, z toho jedna třetina všech dotazovaných zvolila možnost určitě ano. Pouhých 6 % se vyjádřilo, že by o prostory určitě nemělo zájem, viz Graf 13.19.

Graf 13.19 Zájem o umístění do KCB

Otázka: „V případě, že by se projekt Kreativní centrum Brno realizoval v areálu káznice v brněnské oblasti Cejlu, uvažovali byste o využití revitalizovaných prostor pro svoji činnost?“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

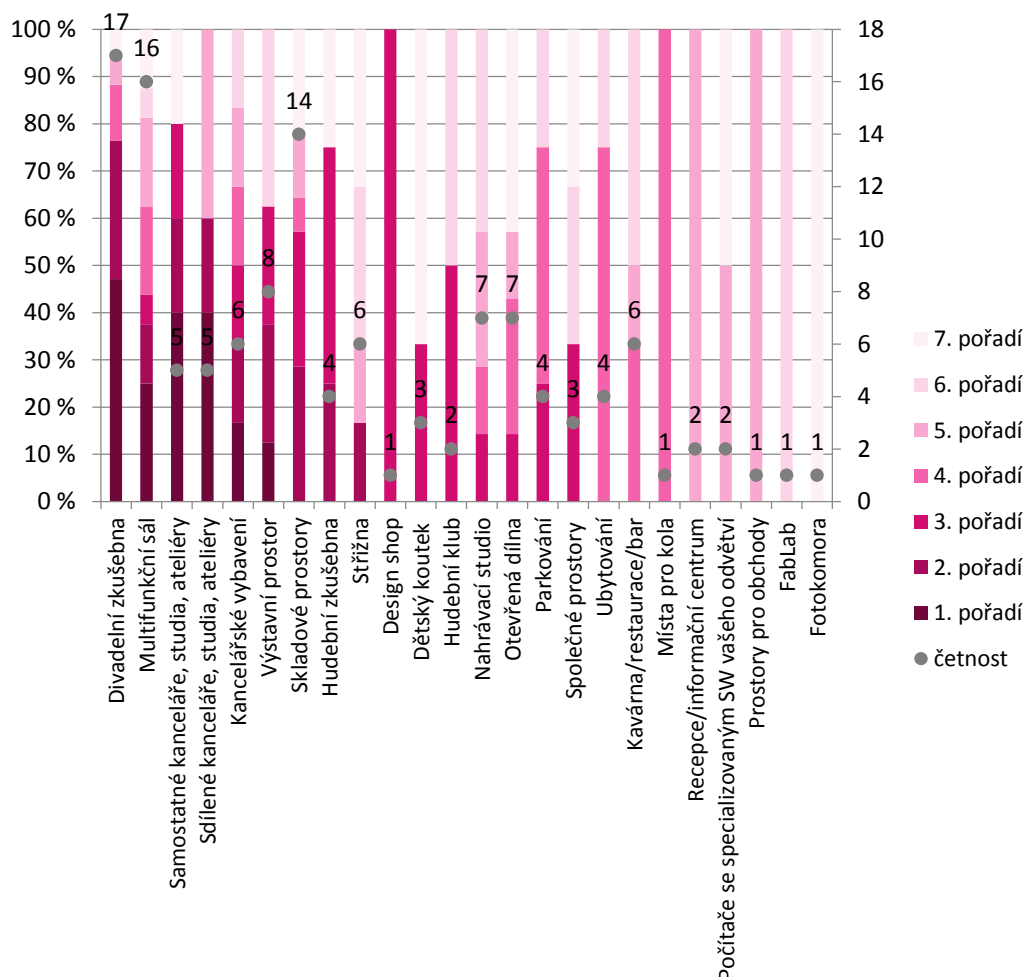

Zástupci kulturního a kreativního odvětví uvedli, že Kreativní centrum Brno by mohlo **nabídnout vhodné prostory pro zkoušení či uvádění inscenací**. Především pro nezřizovaná divadla by možnost využití **sdílené divadelní či taneční zkušebny** s dobrým vybavením byla nesmírně přínosná. Pro zřizovaná nebo soukromá divadla může být nabídka prostoru alternativou ve chvíli, kdy hledají místo pro uvedení inscenace v site-specific prostoru. Potřebu prostoru dokazuje i **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**, kde dominuje požadavek divadelní zkušebny a multifunkčního sálu. Tyto možnosti při dotazování uvedlo v případě zkušebny 17 respondentů, v případě sálu 16 respondentů z 20. Téměř **80 % uvedlo navíc divadelní zkušebnu na prvním nebo druhém místě z hlediska priorit**.

Graf 13.20 Subjekty scénického umění: priority v poskytnutém vybavení KCB, pořadí priorit a jejich celková četnost

Otázka: „Ze seznamu možného zařízení zvažovaného Kreativního centra Brno vyberte sedm položek, které by podle vás byly nejdůležitější pro rozvoj firem/subjektů ve vašem odvětví. Vámi vybraných sedm položek seřadte dle důležitosti od 1 do 7.“

Zdroj: dotazování JIC, n=20

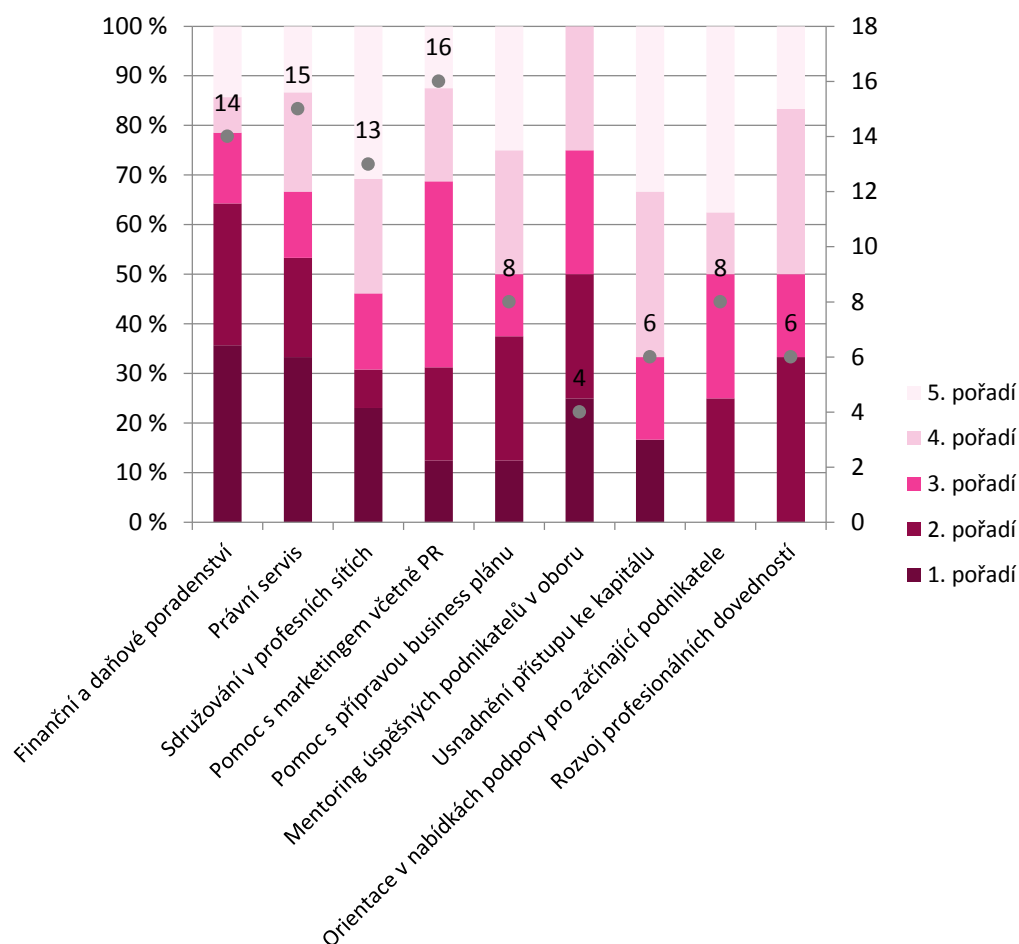

Významným přínosem by Kreativní centrum Brno mohlo být především prostřednictvím dalšího vzdělávání, workshopů či networkingu na divadelní scéně a také v návaznosti na ni. V grafu níže (**Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.**) je přehledný soupis očekávaných služeb, které by mohlo Kulturní centrum Brno poskytovat. Vyjádřené potřeby úzce souvisejí s hodnocením potřeb začínajících subjektů, o kterých byla řeč výše. Pomoc s marketingem včetně PR, právní servis a finanční a daňové poradenství byly v rámci požadovaných služeb subjektu v KCB uváděny nejčastěji. Finanční a daňové

poradenství bylo více než 60 % respondenty označeno jako první nebo druhé v pořadí na žebříčku priorit.

Graf 13.21 Potřeby subjektů scénického umění v KCB

Otázka: „Ze seznamu možných zvažovaných služeb Kreativního centra Brno vyberte sedm položek, které by podle vás byly nejdůležitější pro rozvoj firem/subjektů ve vašem odvětví. Vámi vybraných sedm položek seřadte dle důležitosti od 1 do 7.“ Zdroj: dotazování JIC, n=20

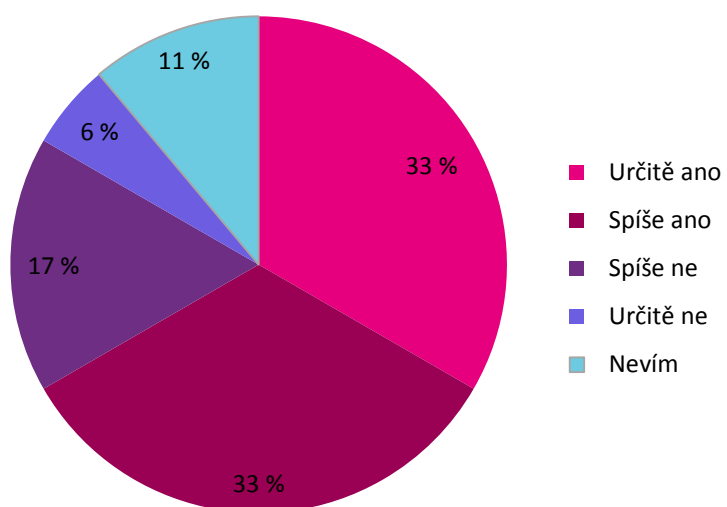
diváci v ulicích

Specifikem scénického umění ve vztahu k zamýšlené káznici jako sídla centra je fakt, že většina obyvatel žijících v okolí káznice patří do sociálně slabších skupin a nejsou návštěvníky brněnských divadel. Účastní se však akcí, které se odehrávají ve veřejném prostoru, – akce, jako je Divadlo v ulicích nebo Slavnost masek. Tyto veřejnosti přístupné eventy pak lákají sociálně slabší skupiny obyvatel i různé národnostní menšiny. Velmi dobře je hodnocena aktivita Ghettofestu, a to jak z hlediska průběhu akce samotné, tak z hlediska jejího přijímání samotnými účastníky. I Divadlo Líšeň dlouhodobě pracuje s Romy přímo v jejich lokalitě, ale má problém v okolí najít vhodný prostor pro zkoušení.

využití prostor KCB

Celkem 66 % respondentů uvedlo, že by určitě nebo spíše uvažovali o využití prostor Kreativního centra Brno, z toho jedna třetina všech dotazovaných zvolila možnost určitě ano. Pouhých 6 % se vyjádřilo, že by o prostory určitě neměli zájem, viz Graf 13.22.

Graf 13.22 Subjekty odvětví scénického umění, které by uvažovaly o využití
prostor KCB
Zdroj: dotazování JIC, n=20

13.11 Shrnutí kapitoly: SWOT scénického umění v Brně

Silné stránky	Slabé stránky
• Tradice divadelnictví v Brně • Talentová a pestrá základna • Výskyt zřizované i nezřizované scény • Vzdělávací instituce • Dostatek kvalitního lidského potenciálu • Spádovost • Tvůrčí potenciál lidských zdrojů	• Nedostatek prostoru pro zkoušení a prezentaci • Nedostatečné technické vybavení všech scén • Financování – průměrná mzda je pod celostátním průměrem • Nedostatečná činnost médií • Nedostatek kvalitních divadelních kritiků • Velká administrativní zátěž ze strany zřizovatele • Nedostatek diskuse ve veřejném prostoru • Nedostatečná spolupráce divadel
Příležitosti	Hrozby
• Mezinárodní dosah • Zapojení JMK do financování • Vytvoření kulturní koncepce • Jiné formy financování (sponzoring, crowdfunding, individuální dárčovství, EU fondy) • Vytvoření koncepce využití/spoluprací kulturních domů • Zpřístupnění pronájmu prostor zřizované scény nezřizovaným subjektům	• Odliv talentů • Odchod pracovníků (i neuměleckých profesí) za lepšími finančními podmínkami • Nedostatek vhodného prostoru pro neziskové subjekty • Ekonomická neudržitelnost projektů • Nekoncepčnost kulturní politiky města • Technologická zaostalost vybavení divadel • Nízká míra spolupráce mezi jednotlivými subjekty